

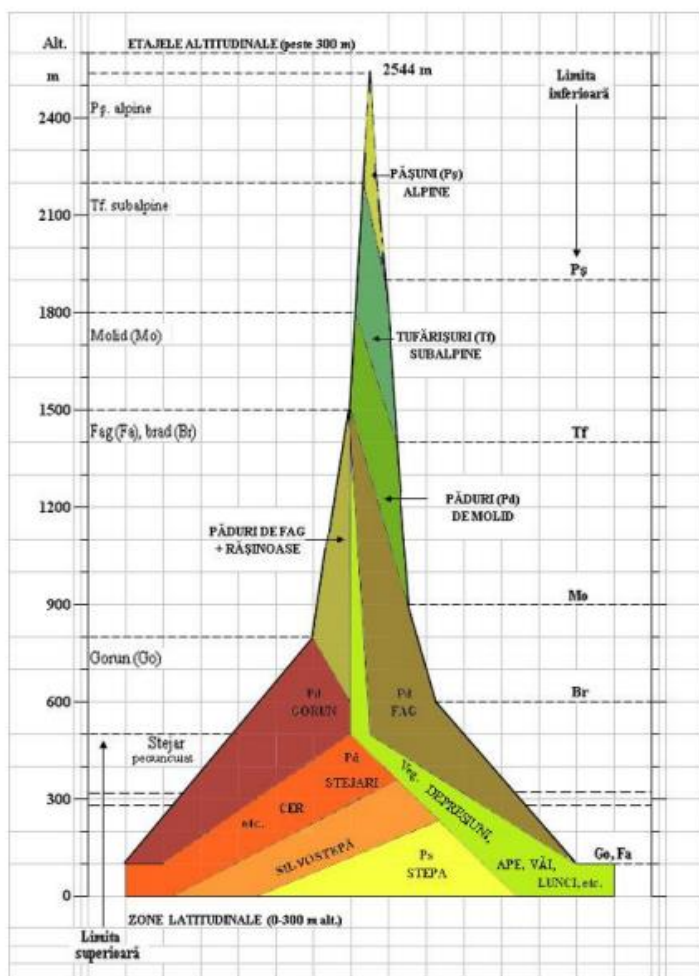


CAPITOLUL IV

VEGETAȚIA



4.1 DATE FITOCLIMATICE



Repartiția pajiștilor pe altitudini absolute

Altitudine m	Pajiști mii ha	%
> 2000	50	1,0
1501 – 2000	200	4,0
1001 – 1500	405	8,1
751 – 1000	675	13,5
501 – 750	970	19,4
251 – 500	1355	27,1
101 – 250	870	17,4
< 100	475	9,5
TOTAL	5.000	100,0

Teritoriul studiat se încadrează din punct de vedere fitoclimatic în etajul de vegetație: Ss – Silvestepa. Zona de silvestepă se continuă cu etajul forestier de mică altitudine, unde vegetația lemnoasă predominată și caracteristică este formată din specii aparținătoare genului *Quercus*, care formează păduri numite cvercete. În trecut, arborii care aparțin acestui gen botanic, erau foarte răspândiți în flora lemnoasă a României, însă odată cu extinderea terenurilor agricole, un număr din ce în ce mai mare de exemplare, au căzut sub loviturile topoarelor. Complexitatea factorilor geologici, geomorfologici, climatici cât și intervenția factorului antropic, au dererminat



instalarea unei vegetații variate ca specii și asociații pe fondul general al padurilor de foioase. În zonele forestiere de la câmpie și din regiunile colinare joase, apar ca specii forestiere dominante, stejarul (*Quercus robur*), stejarul pufos (*Quercus pubescens*) și stejarul brumăriu (*Quercus pedunculiflora*). Aceste specii, formează păduri numite stejărete. Urcând ușor în altitudine, stejarul se amestecă cu gorunul (*Quercus petrae*), care devine specia lemnoasă dominată a regiunilor dealurilor medii, unde formează codrii cunoscuți sub denumirea de gorunete. Stejăretele și gorunetele pot fi reunite în cadrul cvercetelor, întinderi împădurite în care predomină specii lemnoase aparținătoare genului *Quercus*. În cadrul cvercetelor, pădurile de stejar (stejăretele) ocupă zonele cele mai joase (100-150 m altitudine), precipitațiile anuale se încadrează în intervalul 500-700 mm, iar temperatura media anuală 10-11°C



4.2 DESCRIEREA TIPURILOR DE STAȚIUNE

Analizând datele cu privire la geologia, hidrologia, pedologia și corelațiile dintre acestea s-a stabilit pentru fiecare unitate amenajistică în parte tipul de stațiune.

Codul	Diagnoza tipului de stațiune	Categorii de bonitate/ Notele de bonitare		
		Sup	Mijl	Inf
Etajul forestier de la șes și din regiunea dealurilor joase și medii				
CFsdfr. St BslVHVue2	Câmpie forestieră de subsidență cu stejerato- șleu de luncă, de bonitate superiară	-	-	47
CFstBm(i)T 11He-IIIUe2	Câmpie de gorunete sau cerete, gârnițete și cereto+gârnițete cu soluri de bonitate mijlocie cu psamosoluri tipice,erodate si local gleizate	-	77	-
CFstBm(i)T 11He-IIIUe2	Câmpie de gorunete sau cerete, gârnițete și cereto+gârnițete cu soluri de bonitate mijlocie cu psamosoluri tipice,erodate si local gleizate	-	68	-
CFsdfr. St BslVHVue2	Câmpie forestieră de subsidență cu stejerato- șleu de luncă, de bonitate superiară	-	69	-

r



Nr crt	Denumire Pășune	Tipul de pajiște	Suprafața	
			(ha)	(%)
0	1	2	3	4
2.	Vetiș 1-Zona 1	Agrostis tenuis Festuca pretensis Lutium perene Lotus corniculatus Trifolium pratensis	44,65	9,11%
3.	Vetiș 1-Zona 2		116,855	23,85%
4.	Vetiș 1-Zona 3		54,43	11,11%
5.	Vetiș 1-Zona 4		17,194	3,51%
6.	Vetiș 1-Zona 5		8,32	1,70%
7.	Vetiș 1-Zona 6		11,68	2,38%
8.	Vetiș 1-Zona 7		0,12	0,02%
9.	Vetiș 1-Zona 8		0,21	0,04%
10.	Vetiș 1-Zona 9		0,0988	0,02%
11.	Vetiș 1-Zona 10		26,5722	5,42%
12.	Vetiș 2-Zona 1		6,78	1,38%
13.	Vetiș 2-Zona 2		19,79	4,04%
15.	Vetiș 2-Zona 3		45,7	9,33%
16.	Vetiș 2-Zona 4		64,44	13,15%
17.	Vetiș 2-Zona 5		29,71	6,06%
19.	Vetiș 2-Zona 6		43,45	8,87%
	Total general		490	100,00%



4.3 TIPURI DE PAJIȘTI

Pajiștile care predomină în cadrul comunei Vetîș sunt cele de *Festucca* spp și *Poa* spp.

***Poa pratensis*(firuță)**este o graminee mezofită, cu o valoare furajeră bună și grad ridicat de consumabilitate. Vegetația este foarte bine încheiată, în care se întâlnesc totuși specii cu valoare furajeră scăzută (pir, obsigă, vițelar, colilie, părul porcului etc.) dăunătoare și toxice (alior, scaieți, piciorul cocoșului, etc.). Valoarea pastorală este bună, cu producție de 7,5-12,5 t/ha MV și o capacitate de pășunat de 1-1,5 UVM/ha.



***Festuca sp*(păiuș)**este o plantă perenă cu viață scurtă. Preferă soluri sărace și nisipoase, cu drenaj bun. Nu se adaptează solurilor argiloase, mereu umede. Tolerază foarte bine seceta. Le merge cel mai bine în regiuni răcoroase și uscate, de obicei intră în repaus pe parcursul verii. Pe soluri sărace, compacte se instalează *Deschampsia caespitosa* (târșă), care este o graminee cu valoare furajeră foarte scăzută.



Pe suprafețele supratârlite aparburuieni de târlă ca urzici (*Urtica* sp.), știrigoaie (*Veratrum album*), ștevie (*Rumex* sp.), brândușa de toamnă (*Colchicum autumnale*) și altele.

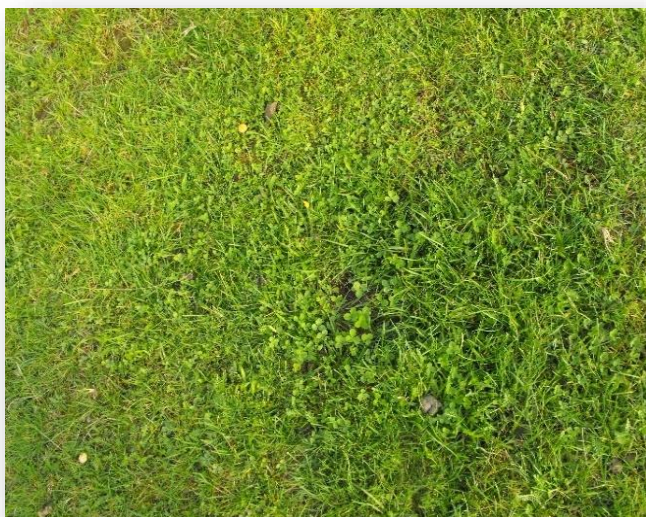
Festuca rubra are o valoare furajeră bună. Valoare pastorală a pajiștilor de păiuș roșu este foarte heterogenă, de la mediocră spre bună, cu o producție de 5-15 t/ha MV, respectiv 0,5-1,5 UVM/ha.



Tipurile de pajiști actuale diferă de starea inițială din cauza neefectuării lucrărilor de ameliorare (decolmatarea canalelor secundare).

Trifolium sp (trifoiul) a fost introdus în cultură pentru furaj, prezentând numeroase avantaje din acest punct de vedere (este productiv și foarte nutritiv pentru animalele ierbivore, îmbogățește solul cu foarte mult azot, crește și acolo unde alte culturi nu reușesc). Florile de trifoi sunt melifere și medicinale.

Trifoiul are o mare palatabilitate și este bogat în proteină. Se folosește în special pentru pășunile cu perenitate mare, însă managementul acestei specii nu este deloc ușor. Este necesară cunoașterea fiziologiei și biologiei acestei plante pentru ca trifoiul să fie într-un echilibru cu gramineele perene pe parcursul anului de vegetație și a anilor de exploatare. Trifoiul este o plantă termofilă și de aceea el intră în vegetație cu 2-3 săptămâni mai târziu decât gramineele perene. Datorită acestui fapt în primăvară procentul de trifoi este mai scăzut putând să ajungă vara la o proporție foarte mare (*peste 70%*).



Dupa iernile blânde se observă ca trifoiul este bine reprezentat la prima coasă. Volumul de sol pe care sistemul radicular o explorează este mic reprezentând 10-15% din suprafața explorată de gramineele din amestec. Datorita acestui aspect trifoiul nu poate să se aprovizioneze bine cu P și K, și de aceea se impune fertilizarea cu aceste elemente nutritive. Trifoiul este stânjenit în creștere pe soluri cu PH mai mic de 5,5.



Conținutul optim de trifoi în pajiștile folosite prin cosit

Conținutul optim de trifoi depinde de o serie de factori. Cu cât procentul de trifoi este mai mare cu atât acesta va fixa mai mult azot. Conținutul optim trebuie să fie între 30-50%. Pentru o fixare optimă a azotului este necesar ca trifoiul să fie în proporție de 50%, iar pentru o producție mare de substanță uscată este nevoie de 30%. Conținutul optim de trifoi alb pentru pajiștile folosite prin pășunat. Un conținut foarte ridicat de trifoi nu este de dorit în cazul pășunatului deoarece pierderile de azot sunt mari și riscul de îmbolnaviri a animalelor este de asemenea mare. Un conținut de 20-30% este suficient. Acest procent este însă greu de menținut în timpul anului, astfel primăvara conținutul este scăzut urmând să ajungă vara la un procent mare. Aceste fluctuații ale conținutului de trifoi în pajisti pot fi reglate prin:

- alegerea corectă a amestecului;
- management corect a pășunii.

Pe pajiștile din zona deluroasă neglijate și exploatate extensiv se găsesc adeseori mușuroaie înțelenite, de mărimi și densități variate. Originea lor este diferită. Unele s-au format în jurul cioatelor rămase de la arborii tăiați sau doborâți de vânt, în jurul cărora se instalează și cresc diferite ierburi, iar cele mai multe sunt create de tufele de pipirig. În unele cazuri, pe ele se instalează colonii de furnici care, de asemenea, transportă diferite resturi organice din jur.

Pe terenurile mai joase, cu soluri profunde și bogate în humus, apar în număr mare cârțițele, care scot mușuroaie de dimensiuni mari și care, dacă nu sunt împrăștiate când sunt proaspete, se înțelenesc, instalându-se pe ele o vegetație ierboasă, în general nevaloroasă. O altă origine a mușuroaielor este cea vegetală. Vetrele mai mari de țepoșică (*Nardus stricta*) și cele de tîrșă (*Deschampsia caespitosa*), ai căror lastari sunt pășunați de animale numai pe margini și în fază foarte tânără, în decursul anilor acumulează multe resturi organice. Datorită faptului că animalele, îndeosebi oile, calcă numai în jurul mușuroaielor formate, acestea se ridică mereu în înălțime și apar sub formă de mușuroaie înțelenite.



Pe pajiștile cu densitate mare de mușuroaie, indiferent de originea lor, ierburile valoroase sunt împiedicate de a se instala și a crește. În perioadele ploioase, materia organică din mușuroaie absoarbe și reține cantități mari de apă, mărindu-și considerabil volumul. Prin aceasta se îngreunează mult circulația animalelor, iar producția de iarbă este neînsemnată.

Oricare ar fi originea și densitatea mușuroaielor înțelenite, este absolut necesar ca ele să fie distruse și împrăștiate. Operațiunea nu este greu de executat. Pe suprafețe restrânse, cu densitate mică a mușuroaielor, lucrarea se poate efectua manual, cu sapele, săpoaiele și greblele.

Pe suprafețe mai întinse, unde mușuroaiele au o densitate mare, lucrarea se execută mecanizat, cu ajutorul gealului sau a rindelei tractate de animale, cu mașina de curățat pășuni ori rindele de greutate mai mare (confectionate în ateliere, din bare de cale ferată, între care se fixează cuțite pe trei niveluri) acționate cu tractorul.



Cu mai mare succes pot fi folosite nivelatorul, grederul sau, mai ales, freze speciale. După executarea lucrării de distrugere și împrăștiere a mușuroaielor, indiferent de metoda și uneltele folosite, este necesară grăparea puternică și înlăturarea resturilor vegetale de la suprafață. Atentie permanentă trebuie să fie acordată împrăștierii mușuroaielor proaspete, pe măsura ce apar, ca lucrarea de întreținere primăvara și după fiecare ciclu de pășunat. De asemenea, acolo unde se ivesc cazuri, se astupa gropile și șanțurile ce apar ca urmare a scoaterii cioatelor și pietrelor, doborârii de vânt a arborilor de protecție etc., toate acestea generând formarea de mușuroaie înțelenite. Lucrarea de distrugere și împrăștiere de mușuroaie înțelenite se va completa, în măsura nevoilor, cu supraînsămânțare cu ierburi perene.



4.4 DESCRIEREA VEGETAȚIEI LEMNOASE

Măceșul (*Rosa canina*) este o specie de plantă nativă în Europa, nord-vestul Africii și în vestul Asiei.

Este un arbust cu frunze căzătoare, cu o înălțime care variază între 1 și 5 metri.

Tulpina este acoperită de țepi mici, ascuțiți, sub formă de cârlig. Frunzele sunt penate, cu 5-7 frunzulițe. Florile sunt de obicei roz pal, dar există și plante cu flori albe sau roz închis. Au un diametru de 4-6 cm și sunt formate din cinci petale.

Fructul, numit măceașă, are o formă elipsoidă și este roșu sau portocaliu închis. Înmulțirea măceșului se poate face prin semințe, prin ramuri



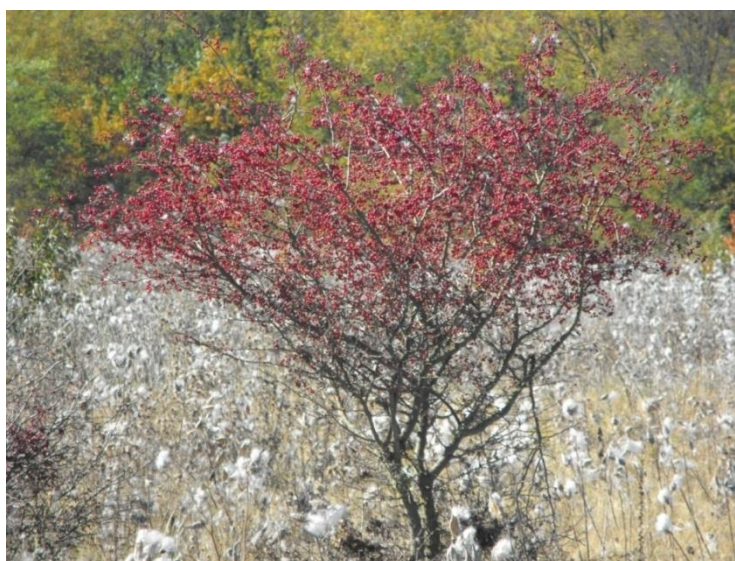
înrădăcinate obținute prin despartirea tufelor existente în flora spontană sau în cultură și prin marcotaj. Pentru obținerea unei semințe apte de reproducere, se vor recolta fructele de măceș numai în stadiul de galben-portocaliu, deci la început de maturizare. Măceșul (*Rosa canina*) este foarte apreciat în medicina naturistă, în special datorită complexului de vitamine pe care îl conține: vitamina A, B1, B2, C, K, P, E.

Păducelul (*Crataegus monogyna*) este un arbust (2 – 6 m) din familia Rosaceae, are florile albe și fructele roșii ce au un miros caracteristic și un gust amăru. Din ele se obțin extracte care sunt folosite în primul rând, la ameliorarea tulburărilor legate de problemele cardiace cu substrat nervos.



Păducelul este răspândit în Europa Centrală, dar poate fi întâlnit și în Asia de Sud-Vest până în Afganistan. El crește pe solurile calcaroase sub formă de tufişuri la liziera pădurilor.

Ceaiul de păducel are un miros neplăcut și un gust fad, dar se poate aromatiza cu lămâie sau alte extracte. Florile sau fructele de păducel asociate cu valeriana, vâscul și talpa gâștei își potențează efectul medicinal. Efect medicinal în afecțiuni cardiovasculare.



Murul (*Rubus caesius*), sau rug-de-munte, este un arbust peren din familia Rosaceae.

Lăstarii sunt înalți de 1–3 m, cu tulpina arcuită, deseori târătoare, acoperită de ghimpi drepți sau recurbați. Frunzele sunt palmat-compuse, cu marginile neregulate, cu nervuri păroase și proeminente pe fața interioară. Florile sunt albe sau roze, dispuse corimbifer, și se deschid în lunile iunie-august. Fructele sunt cărnoase, compuse, roșii și acrișoare la început, negre și dulci când sunt coapte.

Se întâlnește la marginea pădurilor, în poieni, în tufişuri, în lunci și de-alungul apelor curgătoare, în zone deluroase din Europa, Orientul Mijlociu, Africa de Nord și America de Nord.



Este una dintre cele mai vechi plante medicinale cu originea în Orient, mărturiile asupra folosirii ei în medicină datând din vremea lui Hippocrate, secolul al IV-lea î. Hr. În prezent cuprinde peste 100 de specii și peste 1000 de varietăți hibride.



Salcie(Salix)

Salcia este un arbore foios, care crește pe malul apelor, în lunci, zăvoaie, locuri umede, în zonele de deal și câmpie. Salcia este cunoscută și sub numele popular de răchită. Tulpina, poate fi noduroasă, scoarța cu crăpături, înălțimea neatingând mai mult de 3-4 metri, dar la unele specii poate atinge până la 10-15 metri și aeriană. Frunzele sunt întregi (rar lobate), stipelate, cu petioli scurți, dispuse altern pe ramurile elastice, netede. Florile unisexuate, dispuse în amenturi drepte (care apar înaintea frunzelor sau odată cu acestea), cu 2-10 stamine, ovarul bicarpelar și stilul cu 2-4 stigmat bifurcate. Mugurii pufoși semi-deschiși ai salciei, înainte ca aceștia să înflorească, sunt numiți și mățisori. Fructul este o capsulă cu 2-4 valve. Semințele sunt mici, în număr mare și



acoperite cu perișori argintii. Salcia conține salicina, o substanță asemănătoare acidului acetic salicilic care se găsește în aspirină.

